

Кызыл-Кыя шаарына караштуу Токтогул атындагы №6-орто мектебинин предметтер боюнча баалоо нормалары

Баалоо критерийлери Кыргыз Республикасында жалпы мектептик билимдин мамлекеттик билим берүү стандарты менен Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 21-майында № 403 токтому менен бекитилген.

Критерий - бул баа берүүгө, бир нерсени аныктоого жана классификациялоого негиз болуучу белги, баанын ченеми болуп саналат.

Баалоо нормалары:

Баа - бул окуучулардын окуудагы жетишкендиктеринин санарип, тамга же башка түрдөгү шарттуу сан түрүндө билдирилиши.

Баалоонун бардык түрлөрүндө, айрыкча калыптандыруучу баалоодо, окуучулардын ишин/иштерин баалоону уюштуруу үчүн кылдат иштелип чыккан критерийлер колдонулат. Критерийлерди пайдалануу менен жүргүзүлүүчү баалоо бул процесстин жалпыга айкын жана түшүнүктүү болушуна шарт түзөт. Критерийлер баалоонун калыс жүргүзүлүшүнө өбөлгө түзөт.

Кыргыз адабияты сабагынан баалоо боюнча критерийлер:

“5” деген баа	“4” деген баа	“3” деген баа	“2/1” деген баа
1.Өтүлгөн теманын мааниси боюнча терең түшүнүп, чечмелеп айтып бере алса.	Теманын маанисин түшүнүп, бирок жарым-жартылай айтып бере алса.	Өтүлгөн теманын кээбир айтып жерлерин айтууга аракет кылса.	Сабакта өтүлгөн тема боюнча эчтеке айтып бере албаса.
2.Сабакка башынан аяк активдүү катышып суроо берип турса.	Сабактын кээ бир гана бөлүктөрүнө гана катышса.	Сабактан сырткаары бир иш аракеттерди иштөөгө аракет кылса.	Кошумча тапшырмалардан да айтууга аракет кылбаса.
3.Сүйлөө кебинде адабий тилдин нормалары сакталса.	Сүйлөө кебинде адабий тилдин нормаларынан анча-мынча гана ката кетирилсе.		
4.Чыгармалардан жатка көркөм айтып берсе	Ырдан жатка айтып берүүгө аракет кылса	Ырлардан 4 сап болсо дагы айтууга аракет жасаса.	
5.Топтун ишине активдүү катышып, ойлорун сунуш кылып турса	Топтун ишине активдүү катышпай, бирок кунт коюп угуп отурса		

Чет тили (англис) сабагындагы баалоо критерийлери:

1. Жазма иши (контролдук иштер, тесттик иштер, сөздүк диктанттар) туура жооптордун %дык ченеми менен бааланат:

Баасы:	Контролук иш	Тесттик иштер, сөздүк диктанттар
«5»	91%дан 100% га чейин	95%дан 100%га чейин
«4»	76%дан 30%га чейин	75%дан 94%га чейин
«3»	61%дан 75%га чейин	60%дан 74%га чейин
«2»	60%дан төмөн	59%дан төмөн

2. Ооз эки жооп берүүдөгү баалоо критерийлери:

Эгерде окуучу бардык суроолорго жооп бере алса, тапшырмаларын өз убагында аткарса, сүйлөмдөрдү толук түшүнсө анда ал “5” деген баа алат;

Эгерде окуучу суроолорго толук жооп бергенге аракет жасаса, тапшырмаларды өз убагында аткарууга аракет жасаса, сүйлөмдөрдү туура которсо анда ал “4” деген баа алат.

Эгерде окуучу суроолорго жооп бере албаса, тапшырмаларды толук эмес аткарса, сөздөрдү окууда кыйналса, анда ага “3” деген баа коюлат.

Эгерде окуучу англисче эч нерсе түшүнбөсө анда ага “2” деген баа коюлат.

Орус тили жана орус адабияты предметтеринде окуучуларды жазма иштерине жана ооз эки сүйлөө кебине карап бааланат.

Окуучулардын ооз эки кебин баалоо.

Эгерде окуучу өтүлгөн теманы толук түшүнүп, суроолорго толук жооп бере алса, алган билимин практикада колдоно билсе, китептен гана мисал келтирбесен, өз алдынча да мисал келтире алса анда ал окуучуга “5” деген баа коюлат.

Эгерде окуучу өтүлгөн теманы түшүнүп, бирок 1, 2 ката кетирип, аны өзү оңдоп койсо, суроолорго жооп бере алса, теманы өз алдынча түшүнүп, айтып бере алса анда ал окуучуга “4” деген баа коюлат.

Эгерде окуучу өтүлгөн теманы толук эмес түшүнүп, суроолорго толук эмес жооп берсе, өзүнүн мисалдырын жеткиликтүү айтып бере албаса, сүйлөө кебинде каталарды кетирсе анда ал окуучуга “3” деген баа коюлат.

Эгерде окуучу өтүлгөн теманы түшүнбөсө, өз оюн айтып бере албаса анда ал окуучуга “2” деген баа коюлат.

Жазма иштерине коюлуучу баалардын нормалары:

Диктант боюнча:

- «5» 0/0, 0/1, 1/0 (орой ката)
«4» 2/2, 1/3, 0/4, 3/0, 3/1 (бир типтүү каталар болсо)
«3» 4/4, 3/5, 0/7, 5/4 5-класста 6/6 (орой эмес жана бир типтүү катасы болсо)
«2» 7/7, 6/8, 5/9, 8/6

Жат жазуу түрүндө жазылган, кошумча тапшырмасы бар контролдук ишке эки баа коюлат.

“5” эгерде окуучу бардык тапшырмаларды туура аткарса;

“4” эгерде окуучу тапшырманын 3/4 аткарса;

“3” эгерде окуучу тапшырмалардын жарымын аткарса.

Контролдук, словардык жат жазуу төмөнкүдөй бааланат:

“5” эгерде окуучунун бир да катасы жок болсо;

“4” эгерде окуучунун 1, 2 катасы болсо;

“3” эгерде окуучунун 3, 4 катасы болсо.

Орус тили сабагындагы дил баяндар жана эсселер төмөнкүдөй бааланат:

Окуучунун теманы ачып, түшүнүүсүнө карап жана кетирген каталарына карап бааланат. “5” деген баа катасы жок окуучуга, “4” деген баа 2,3 катасы бар окуучуга, ал эми 4, 6 катасы бар окуучуга “3” деген баа коюлат.

Математика предметинен окуучуларды баалоо номалары:

«5» деген баа: окуучулардын төмөндөгүдөй оозеки жооптору үчүн коюлат:

- программада жана окуу китебинде каралган материалдардын мазмунун

толук ачып бере алса; математикадагы материалды, предметке тиешелүү терминдерди жана символикаларды так колдонуу менен логикалык ырааттуулукта түшүндүрө алса;

- жоопторго тиешелүү чиймелерди, графиктерди туура аткара алса;
- теорияны так мисалдар менен иллюстрациялоо билгичтигин көрсөтсө жана теорияны практикалык тапшырмаларды аткарууда жаңы кырдаалдарда пайдалана алса;
- мурунку алган билимин өздөштүрүүсүн, суроого жооп берүүдө тийиштүү билгичтиктерин, көндүмдөрүн көрсөтө алса;
- мугалимдин жетектөөсүз өз алдынча жооп бере алса;

«4» деген баа окуучулардын төмөндөгүдөй оозеки жооптору үчүн коюлат:

- «4» деген баа негизинен «5» деген баа үчүн коюлган талаптарына жооп берсе, бирок төмөндөгүдөй жетишпегендиктеринин бирөөсү болсо;
- баяндоодо математикалык мазмунду бузбаган кээ бир каталарды кетирген болсо;
- негизги мазмунду ачып берүүдө мугалимдин талап кылуусу менен оңдолгон бир, эки жетишпегендиктер болсо;
- кошумча суроолого жооп берүүдө ката же бир, эки жетишпегендиктер болуп, бирок мугалимдин эскертүүсү менен оңой оңдосо.

«3» деген баа окуучулардын төмөндөгүдөй оозеки жооптору үчүн коюлат:

- окуу материалын толук ачып бере албаса, мазмун ырааттуу эмес бөлүп айтылса, бирок программадагы материалды улантып өздөштүрө ала тургандыгын, суроонун жалпы түшүнгөндүгүн жана билимин көрсөтсө;
- математикалык түшүнүктөрдү аныктоодо, терминдерди, чиймелерди, графиктерди колдонууда ката кетирсе, аларды мугалимдин жоопко түрткү берүүчү суроолорунан кийин гана оңдосо;

- теорияны практикалык тапшырмаларды аткарууда жаңы кырдаалдарда пайдалана албаса, бирок берилген тема боюнча сөзсүз аткарылуучу талаптарга тиешелүү тапшырмаларды аткара алса;
- теориялык билими жетиштүү болгону менен толук калыптандырылган билгичтиктери жана көндүмдөрү жетишсиз болсо.

«2» деген баа окуучулардын төмөндөгүдөй оозеки жооптору үчүн коюлат:

- окуу материалынын негизги мазмунун ачып бере албаса;
- окуу материалынын негизги же маанилүү бөлүгүн түшүнбөгөндүгү жана билбегендиги байкалса;
- математикалык түшүнүктөрдү аныктоодо, терминдерди, чийүү, графиктерди колдонууда кыйналса же ката кетирсе, аларды мугалимдин жоопко түрткү берүүчү суроолорунан кийин да оңдой албаса.

Тарых, Адам жана Коом предметтеринен окуучулардын жетишкендиктерин баалоонун негизги нормалары:

- Окууту үчүн окуучулардын даярдыгынын денгээлин өлчөө үчүн;
- Орундарды аныктоо же башка артыкчылыктарды берүү максатында окуучулардын рейтингин өткөрүү үчүн;
- Окутууда стандарттарды аныктоо жана аларга туура келүү үчүн;
- Окутуу процессинде багыт берүү жана жетекчиликти ишке ашыруу үчүн колдонулат.

Баалоо окуунун ички жүйөсүнө түрткү берүүгө, өзүн өзү баалоо, өзүн өзү анализдөө жана өз ара баалоо, өз ишмердүүлүгүн жана башка окуучулардын ишмердүүлүгүн сын көз караш менен баалоо көндүмдөрүн калыптандырууга багытталып окуутуунун эмоциялык жагымдуу чөйрөсүн түзүүгө өбөлгө болот. Бул максатта баалар да, сапаттык жана сыпаттама ыкмалар колдонулат.

Баалоо маселесин чечүү үчүн мугалим:

- ✓ бааны окутуунун натыйжасына жетүү даражасынын көрсөткүчү катары карайт;
- ✓ натыйжаларга жетүү жана жеке өнүгүүсү жагынан окуучулардын прогрессин байкоого алат;
- ✓ сапаттык жана сандык баалоонун ар турдүү формаларын (жекече жана топтук иш, оозеки жана жазуу иши ж.б.) жана методдорун, ыкмалары менен инструменттерин (окуучунун портфолиосу, байкоолор, тесттер, текшерүү иштери ж.б.) пайдаланат;
- ✓ көйгөйлөрдү биргелешип чечүү үчүн окутуу процессиндеги прогресс жана кыйынчылыктар тууралуу окуучуларды жана алардын ата энелерин кабардар кылат.

Тарых, адам жана коом предметинде баалоонун принциптери:

- Объективдүүлүк принциби - бардык окуучулар бир эле сыноодон бирдей шарттарда өтүшүн талап кылат. Маалыматтарды иштеп чыгуунун объективдүүлүгү мугалимде да окуучуларда да баанын так критерийлеринин болушун талап этет. Баалоо класстагы жагымдуу атмосферанын шартында жүргүзүлүүгө тийиш.
- Ачыктык баалоонун критерийлери менен формалары окуучуларга күн мурунтан белгилүү болуусун талап кылат. Окуучулар эмне жана кантип бааланарын билиши керек. Мында алар баалоонун критерийлерин иштеп чыгууга катыша алышат.
- Ишенимдүүлүк. Бул принцип материал боюнча кошумча сабактарды өткөрбөстөн, берилген тапшырмаларды кайталап колдонууда бир эле окуучуга карата алганда бирдей жыйынтыктарды камсыз кылууга тийиш.
- Валиддүүлүк баалоо методунун шексиздиги, ал өлчөнүүгө тийиш болгон нерсенин өлчөнүп жатканын көрсөтөт.

Баалоонун түрлөрү

Кыргыз Республикасында орто жалпы билим берүүнүн Мамлекеттик билим берүү стандартында баалоонун үч түрү белгиленген. Алар:

1. Диагностикалык баалоо окуу жылынын ар бир циклдин башында кийинки прогрессти баалоо үчүн жүргүзүлөт: Мугалим окуу жылынын ичинде окуучунун компетенттүүлүктөрүнүн калыптангандыгынын баштапкы деңгээлин жетишилген натыйжалар менен салыштырууну жүргүзөт.
2. Формативдик баалоо. Формативдик баалоонун максаттарын окуучулардын материалдарды өздөштүрүүсүнүн ийгиликтүүлүгүн жана жеке өзгөчөлүктөрүн аныктоо, ошондой эле окуучулардын ийгиликке жетишүүсү үчүн сунуштамаларды иштеп чыгуу тузөт. Окуучунун жөндөмдүүлүктөрүнүн деңгээли эмес, ал аткарган конкреттүү иш бааланат.

Окутуунун аралык натыйжаларын баалоодо окуучулардын өзгөчөлүктөрү (ишти аткаруу темпи, теманы өздөштүрүү ыкмалары ж.б.) эске алынып окуучулардын жетишкендиктерине жана прогрессине көңүл бурулат. Журналга баа зарылдыгына жараша коюлат, мугалим окуучулардын жеке прогрессине өздүк байкоолорун белгилеп түшүрөт.

3. Суммативдик баалоо. Мындай баалоо окутуунун ар бир баскычы үчүн пландалган натыйжаларга окуучунун жетүү даражасын аныктоо үчүн колдонулат.

Жалпысынан баалоодо окуучулардын билимин, билгичтигин, көндүмдөрүн текшерүүнүн төмөндөгү методдору колдонулат.

- 1) Текшерүүнүн оозеки түрлөрү (сурамжылоо, суроолорго оозеки жооп берүү, оозеки текшерүү иши ж.б.)
- 2) Текшерүүнүн жазуу жүзүндөгү түрлөрү (терминологиялык жат жазуу, өз алдынча иш, текшерүү иши, тематикалык реферат, тесттердин ар кыл түрлөрү).
- 3) Текшерүүнүн практикалык түрлөрү (практикалык иш, эксперименталдык иш ж.б.).

География предметинен баалоонун түрлөрү:

1. Окуучулардын оозеки жана жазуу иштерин баалоонун чен-өлчөмдөрү:

“5” деген баа коюлат: эгерде окуучу:

- 1) Программалык материалдын көлөмүн жана каралып жаткан түшүнүктөрдүн, кубулуштардын, теориялардын, мыйзам ченемдүүлүктөрдүн, өз ара байланыштардын маңызын өз алдынча ачып көрсөтө алса;
- 2) Негизги жоболорду бөлүп көрсөтө алса, конкреттүү мисалдар, фактылар менен өз алдынча жоопторду тастыктай алса;
- 3) Маалыматты өз алдынча аргументтүү талдаса, жалпыласа жана жыйынтык чыгара алса;
- 4) Алган билимдерин тааныш эмес кырдаалда колдоно алса;
- 5) Окуу материалын так, байланыштуу, негиздүү, логикалык ырааттуулукка жана катасыз айтып бере алса;
- 6) Негизги түшүнүктөрдүн, мыйзамдардын, теориялардын так аныктамасын жана түшүнүктөрдүн айырмалай алса, жеке өзүнүн бүтүмүн чыгарса;
- 7) Билим булактарын, көрсөтмө куралдарды, маалымдоо материалдарын, окуу китебин жана башка кошумча адабияттарды өз алдынча пайдаланса, тажрыйбалардын жана байкоолордун жыйынтыктарын чыгаруу үчүн колдоно алса;
- 8) Чиймелер, сүрөттөр, схемалар, приборлор менен өз алдынча иштей алса;

9) Географиялык картада географиялык номенклатура боюнча объектилерди тапса.

“4” деген баа коюлат, эгерде окуучу;

- 1) Окуп – үйрөнгөн материалды кайра айтып берүүдө орчундуу эмес каталар жана кемчиликтер менен программалык материалдын көлөмүн өз алдынча айта алса;
- 2) Түшүнүктөрдүн, аныктамалардын мазмунун ачып көрсөтүүдө толук эмес жооп берсе жана илимий терминдерди пайдаланууда же байкоо жүргүзүүдөгү, тажрыйбадагы жыйынтыктарда жалпылоолордо анча чоң эмес таксыздыктар кездешсе;
- 3) Материалды белгилүү логикалык ырааттуулукта айтып берсе, ошол эле учурда бир одоно эмес катаны же экиден көп жетишсиздиктерди кетирсе жана аларды өз алдынча оңдой алса;
- 4) Жоопту конкреттүү мисалдар менен толуктаса;
- 6) Негизги географиялык өз ара байланыштардын маңызын ачып көрсөтсө;
- 7) Географиялык номенклатураны билсе жана анча чоң эмес каталар менен географиялык карта менен иштей алса.

“3” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

- 1) Окуу материалынын негизги мазмунун ачып көрсөтсө, өздөштүрүүдө кээ бир кемчиликтер болсо;
- 2) Окуу материалдарын баш аламан, узук ыраттуулугу жок айтып берсе;
- 3) Жыйынтыктоолордо, жалпылоолордо жеткиликтүү эмес жоопторду берсе, каталарды кетирсе;
- 4) Илимий терминологияларды, пайдаланууда каталарды жана так эместиктерди кетирсе түшүнүктөрдүн аныктамасын так эмес берсе;
- 5) Байкоолордун же тажрыйбалардын жалпылоолорун жана корутундулардын далил катары пайдаланбаса же аларды айтып берүүдө каталарды кетирсе;
- 6) Теориялардын жана мыйзамдардын негизинде конкреттүү кубулуштардын түшүндүрүүдө кыйналса;
- 7) Окуу кебинин текстен айтып бере алса, бирок одоно бир, эки ката кетүүнү тексттин кээ бир жоболорун жеткиликтүү түшүнбөсө;
- 8) Географиялык карта менен практикалык иштөө көндүмү жок болсо жана географиялык номенклатураны начар билсе;

“2” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

- 1) Материалдын негизги мазмунун ачып бере албаса;
- 2) Жалпылоолорду, корутундуларды чыгара албаса;
- 3) Программалык материалынын негизги же орчундуу бөлүгүн билбесе жана түшүнбөсө;
- 4) Үлгү боюнча конкреттүү суроолорду жана маселелерди колдоно албаса;
- 5) Суроого жооп берүүдө мугалимдин жардамы менен оңдой албаган экиден көп одоно каталарды кетирсе.

Биология жана химия предметери боюнча баалоонун нормалары

1 Оозеки жоопту баалоонун нормалары:

“5” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

1. Терең жана толук билимин, программалык материалдын бардык көлөмүн түшүнгөнүн: каралып жаткан түшүнүктөрдүн, кубулуштардын жана мыйзам ченемдүүлүктөрүн, теориялардын өз ара байланыштардын маңызын толук түшүнгөнүн көрсөтсө;
2. окулган материалдын негизинде толук жана туура жооп түзө алса: негизги жоболорду бөлүп көрсөтө алса, жооп берүүдө өз алдынча мисалдар, фактылар менен тастыктаса: өз алдынча жана далилдүү талдаса, жалпыласа жана жыйынтык жүргүзө алса;
3. предмет аралык (мурда алган билимдердин негизинде) жана предмет ичиндеги байланышты коё алса, тааныш эмес кырдаалда алган билимдерин чыгармачылык менен колдоно алса;
4. окуу материалды так, байланыштуу, негиздүү жана катасыз айта алса; кабыл алынган терминалогияларды пайдалануу менен жоопту логикалык ырааттуулукта бере алса: жекече жыйынтык чыгара алса;
5. негизги мыйзам, түшүнүк, теориялардын түшүндүрмөсүн жана так аныктамасын айта алса: жооп берүүдө китептеги сүйлөмдү сөзмө-сөз кайталабаса; материалды илимий-адабий тил менен айтып берсе;
6. мугалимдин кошумча суроолоруна туура жана так жооп берсе;
7. көрсөтмө куралдарды, сурап билүүчү материалдарды, окуу китебин, кошумча адабияттарды, биринчи булактарды өз алдынча үнөмдүү колдоно билсе;
8. жазып жооп берүүдө жоопту коштогон шарттуу белгилерди колдонсо;
9. байкоолордон жана тажрыйбалардан жыйынтыкты далилдөө үчүн пайдаланса.

“4” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

1. программалык материалдын бары боюнча билимин көрсөтсө;
2. окуп үйрөнгөн теориялардын негизинде толук жана так жооп берсе;
3. өтүлгөн материалды кайра айтып берүүдө билинбеген ката кетирсе;
4. байкоолорду жана тажрыйбаларды жыйынтыктоодо жана жалпылоодо же илимий терминдерди пайдаланууда түшүнүктөрдүн аныктамасын толук эмес берсе;
5. материалды белгилүү логикалык ырааттуулукта бере алат, ушул жерден бир одоно эмес ката, экиден аз байкабастыктарды кетирип, бирок аларды мугалимдин чон эмес жардамы менен же талабы боюнча өз алдынча кайра ондой алса;
6. негизинен окуу материалын өздөштүрсө ; жоопторду конкреттуу мисалдар менен тастыктаса;
7. мугалимдин кошумча суроолоруна туура жооп берсе;
8. өтүлгөн материалдан негизги жоболорду өз алдынча бөлүп көрсөтө алса;
9. фактылардын жана мисалдардын негизинде жалпылап, жыйынтык жасап, предмет ичиндеги байланышты көрсөтө алса;
10. алынган билимди практикада өткөрүлгөн абалда колдоно алса; жазууга коштогон оозеки кеп маданиятынын негизги эрежелерин сактай алса жана илимий терминдерди пайдалана алса;
11. окуу китеби, сурап – билүү адабият, биринчи булак (туура багыт алат, бирок жай иштейт) менен жеткиликсиз иштөө көндүмүнө ээ болсо; жазуу иштерин жасалгалоодо одоно эмес каталарды кетирсе.

“3” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

1. окулган материалдын негизги мазмунун өздөштүрсө; программалык материалды кийинки өздөштүрүүгө тоскоол болбогон материалды өздөштүрүүдө мүмкүнчүлүктөрү бар болсо;
2. материалды баш аламан, кээ бөлүктөрүн гана, ирети жок айтып берсе;
3. кээ бир билимдеринин жана билгичтиктеринин жеткиликсиз калыптангандыгын көрсөтсө; жыйынтыктарды жана жалпылоолорду начар далилдесе, аларда каталарды кетирсе;
4. илимий терминдерди пайдаланууда так эмес айтса жана ката кетирсе, түшүнүктөргө так эмес аныктама берсе;
5. байкоолордон, тажрыйбалардан далил катары жыйынтыктарды жана жалпылоолорду пайдаланбаса же колдонууда каталарды кетирсе.

“2” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

1. материалдын негизги мазмунун ачпаса жана өздөштүрбөсө;
2. жыйынтыктарды жана жалпылоолорду жасай албаса;
3. берилген суроолордун чегинде программалык материалдын орчундуу же негизги бөлүгүн билбесе жана түшүнбөсө;
4. начар калыптанган жана толук эмес билимдери болсо жана коюлган конкреттүү суроолорго жана үлгү боюнча маселелерди чыгарууда аларды колдоно албаса;
5. (бир суроого) жооп берүүдө экиден ашык одоно ката кетирсе, аны мугалимдин жардамы менен дагы оңдой албаса.

“1” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

1. коюлган бир да суроого жооп бере албаса;
2. материалды толугу менен өздөштүрбөсө.

Биология жана химия предметинде практикалык (лабораториялык) иштерди аткарууну баалоонун нормалары.

“5” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

1. тажрыйбанын максатын туура аныктаса;
2. жумушту толук көлөмдө тажрыйбаларды жана өлчөөлөрдү керектүү иреттүүлүктү сактоо менен аткарсан;
3. тажрыйба жүргүзүү үчүн керектүү куралдарды өз алдынча жана рационалдуу тандаса жана даярдаса, бардык тажрыйбаларды алынган жыйынтыктар жана корутундулар так болуусун камтыган шарттарда жана режимдерде өткөрсө;
4. сунушталган отчетто бардык жазууларды, таблица, сүрөт, графиктерди, саноолорду туура жана так аткарсан жана жыйынтык жасаса;

“4” деген баа коюлат, эгерде окуучу “5” деген баанын талаптарын аткарсан бирок:

1. тажрыйбаны өлчөөлөр жеткиликтүү тактыкты камсыз кылбаган шарттарда аткарсан;
2. эки, үч таксыздык кетирилсе;
3. бирден көп эмес ката жана бир жетишпегендик болсо;

4. эксперимент толук эмес жасалса;

5. байкоо жүргүзүүнү баяндоодо так эместик болсо, жыйынтыкты толук эмес жазса.

“3” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

1. Тажрыйбанын максатын туура аныктаса;

2. Жумуштун жарымы туура аткарылса, бирок аткарылган бөлүмдөрдүн көлөмү туура жыйынтык алууга жана иштин маанилүү, негизги милдеттери боюнча жыйынтыктарды алууга мүмкүнчүлүк берсе;

3. Материалдарды, жабдууларды, биологиялык жана химиялык объектти тандоону, ошондой эле тажрыйбанын башталышы боюнча иштерди мугалимдин жардамы менен баштаса же байкоо жүргүзүүнү баяндоодо, жыйынтыктарды жазууда тажрыйбанын жана өлчөөлөрдүн жүрүшүндө ката кетирсе;

“2” деген баа коюлат, эгерде окуучу:

1. өз алдынча тажрыйбанын максатын аныктай албаса жана жумушун толук аткарбаса;

2. жумушка керектүү жабдуулар жана каражаттар даярдалбаса жана аткарылган жумуштун көлөмүнүн бөлүгү менен жыйынтык жасоо мүмкүнчүлүк берилбесе;

3. тажрыйбалар, өлчөөлөр, эсептөөлөр, байкоолор туура эмес жүргүзүлсө;

4. иштин жүрүшүндө жана отчеттун жыйындысында “3” деген баанын талаптарында белгиленген бардык жетишпестиктер көрүнсө

Физика сабагынан баалоонун нормасы:

«5» - Эгер окуучунун жообу толук болсо, аларды удаалаш так айтып бере алса коюлат. Бул учурда окуучу негизги түшүнүктөрдүн, кубулуштардын, закондордун маанисин туура түшүнүп, аныктамаларын жана эрежелерин так айтып бере алат. Чондуктардын белгиленишин, формуласын, бирдиктерин жана аларды ченөөнүн жолдорун билет. Жоопту тийиштүү чийме, график ж.б. менен байланыштырат.

«4» - Эгер окуучу жогорку талаптарга жооп берип, бирок бир же эки ката кетирсе, ошол катасын мугалимдин жардамы менен өзү оңдоп кете алса коюлат.

«3» - Эгер окуучу физикалык кубулуштардын, закондордун маанисине туура түшүнүп, түшүнүктөрдүн аныктамасын билип, бирок айрым каталарды кетирсе, билимдерин маселе чыгарууда толук колдоно албаса, «канааттандырырлык» деген баа коюлат. Бул учурда окуучу окуу китебиндеги текстти айтып бергени менен анын жаратылыштагы ордун, турмуштагы колдонулушун так ажырата албайт, окшош түшүнүктөрдү бири-бири менен чаташтырат.

«2» - Окуучунун билими канааттандырырлык деген баага коюлган талаптарга жооп бербесе, ага «канааттандырырлык эмес» деген баа коюлат. Бул учурда окуучу фактылар, кубулуштар, чондуктар, закондор жөнүндө билишет, бирок алардын маанисин түшүнүшпөйт, даяр формула боюнча маселелерди чыгара алышпайт.

Лабораториялык ишти баалоонун нормасы:

«5» - Өздөштүрүлгөн теориянын негизинде лабораториялык ишти толук так аткара алса, иштин жүрүшүн жана жыйынтыгын чыгара билсе, жумушка керектүү куралдарды жана алардын колдонулуш билип, таблицаларды туура так толтура алса коюлат.

«4» - Жогору аталгандардан 2 же 3 ката кетирсе коюлат. Бул учурда окуучу же теориясын билип, эсеп чыгарган учурда өздөштүрүүдөн кыйналат, же болбосо теорияны түшүнбөй туруп эсеп чыгаргандыктан жумуш максатына жетпейт.

«3» - Иштин максатын, жүрүшүн билет, бирок теорияны түшүнбөй, эсеп чыгарууда ката көп же орундуу ката кетирилген же жарым жартылай аткарган учурда коюлат.

«2» - Жумуш таптакыр аткарылбаган учурда коюлат.

Текшерүү ишти баалоонун нормасы:

«5»- Маселе-мисалды так, формула, бирдигин туура келтирип чыгарган учурда коюлат.

«4»- Формуланы туура жазып, бирок маселени чыгарууда 2-3 майда ката кетирилген учурда коюлат.

«3» - Маселени жарым-жартылай аткарса же 4-5 маанилүү ката кетирилген учурда коюлат.

«2» - Эсепти таптакыр чыгара албаган учурда коюлат.

Тесттерди баалоонун нормалары:

«5» - Туура жооптор жалпы суроолордун 90%дан ашыгын түзсө;

«4» - Туура жооптор жалпы суроолордун 70-89%ын түзсө;

«3» - Туура жооптор жалпы суроолордун 50-69%ын түзсө коюлат.

Дене тарбия предметинен баалоо нормалары:

5,6,7,8,9-класстар. Тартышууну, сапаттуу натыйжага ээ болуш үчүн аракет кылуу керектигин билет, кырдаалга ар кандай көз караштар менен кароонун маанисин түшүнөт, уюштурулгандыктын жакшы натыйжага алып келерин билет, жогорку натыйжага жетүү үчүн жөнөкөй нерселерден баштоо керек экендигин түшүнөт, убакыт жана ресурстарды таасирдүү пайдалануунун маанисин түшүнөт, жогорку натыйжага жетиш үчүн жөнөкөй кыймыл-аракеттерди көп жолу кайталоо зарыл экендигин билет.	«Эң жакшы»
Жогоруда белгиленген талаптарды сактайт, бирок ар дайым эмес.	«Жакшы»
Жеке көз карашын билдирип, далилдей албайт.	«канааттандырарлык»
Бардыгы өзүнөн өзү чечилет деп ойлойт.	«канааттандырарлык эмес»

Музыка сабагынан баалоо нормалары:

«5» деген баа окуучунун төмөнкүдөй жетишкендиктери үчүн коюлат:

- эгер окуучу музыкалык чыгармага байланыштуу өзүнүн эмоциялык абалын мүнөздөй алса;
- эгер уккан чыгарма боюнча баа берүүчүлүк ой-пикир айтса, пикир анын музыкалык образына шайкеш келет;
- эгер окуучу жооп берүүдө музыкалык терминдерди пайдаланса;
- эгер окуучу чыгарманы, анын авторун (авторлорун) атаса, анын формасын, жанрын ж.б. аныктаса.

«4» деген баа төмөнкү учурларда коюлат:

- эгер жообунда чыгарманын мазмунуна доо кетирбей турган анча олуттуу эмес каталарга жол берсе;

- эгер окуучу өз жообунда айрым музыкалык терминдерди талапка ылайык түрдө колдонсо;
- эгер жөнөкөй музыкалык үлгүлөр жаралса;
- эгер окуучу чыгарманы, анын авторун (авторлорун) атап берсе.

«3» деген баа төмөнкү учурларда коюлат:

- эгер окуу материалын толугу менен ачып бере албаса (мазмун ырааттуу түрдө эмес, бөлүк-бөлүк болуп берилсе), эгер берилген суроо жана билимдер боюнча жалпы түшүнүгүн көрсөтсө;
- эгер музыкалык терминдерди аныктоодо жана аларды пайдаланууда каталарга жол берсе,
- эгер каталарын мугалимдин жетелеме же жоопко түрткү берүүчү суроолорунан кийин гана оңдосо;
- эгер берилген тема боюнча милдеттүү тапшырмаларды аткарганы менен, практикалык иштерди аткарууда же жаңы кырдаалдарда теорияны пайдалана албаса;

«2» деген баа төмөнкү учурларда коюлат:

- эгер кетирилген каталар окуучу берилген тема боюнча талап кылынган билимдерге, билгичтиктерге ээ болбогонун көрсөтсө;
- эгер окуу материалынын негизги мазмунун ачып бере албаса;
- эгер окуу материалынын негизги же маанилүү бөлүгүн түшүнбөгөнү же билбегени, терминдерди, аныктамаларды түшүндүрүп бере албаганы байкалса.

Баалардын ченемдери (нормалары). Хордук (жекече) ырдоо

«5» деген баа ырды аткаруудагы төмөнкүдөй жетишкендиктери үчүн коюлат:

- эгер окуучу ырдоо учурунда чыгармада берилген образ, мүнөздү түзүүгө аракет кылса – чыгарманын мүнөзүнө ылайык келгидей көркөм, эмоционалдуу аткаруу;
- эгер окуучу чыгарманы өздүк интерпретациясы менен аткарса;
- эгер окуучу хор менен аткарууда классташтарын угуп, биргелешкен аткарууга колдоо көрсөтсө;
- эгер динамикалык боёкчолор, темп, ыргак сакталса;
- эгер окуучу дирижердун кыймыл-жаңсоолоруна көңүл коюу менен мамиле кылса;
- эгер окуучу аткарылып жаткан чыгарманын авторлорун атап, ырдын сөзүн жатка билсе;
- эгер окуучу тексттин мазмунун түшүндүрүп бере алса жана чыгарманыны жаралуу тарыхын билсе.

«4» деген баа төмөнкү учурларда коюлат:

- эгер окуучу чыгарманы аткаруу учурунда олуттуу эмес каталарга жол берсе, мисалы, дикциянын, артикуляциянын жаңылыштыктары, темптен, динамикадан көрсөтүлгөндөн бир аз четтөөлөр, тексттеги олуттуу эмес каталар ж.б.
- эгер окуучу аткарылган чыгарманын авторлорун атап берсе;
- эгер динамикалык боёкчолор, темп, ыргак сакталса;
- эгер окуучу дирижердун кыймыл-жаңсоолоруна көңүл коюу менен мамиле кылса;
- эгер окуучу тексттин мазмунун, чыгарманын жаралуу тарыхын түшүндүрүүдө так эместиктерге жол берсе.

«3» деген баа төмөнкү учурларда коюлат:

- эгер ырды аткарууда олуттуу каталарга жол берилсе – берилген темптен четтөө, музыкалык көркөм туюндуруу каражаттарын, динамикалык боёкчолорду колдоно албоо ж.б.;
- эгер тексттин мазмунун түшүндүрүп бере албаса;
- эгер ырдын сөзүн толук билбесе же олуттуу каталарды кетирсе;
- жүүнү бош кайдыгер ырдаса.

«2» деген баа төмөнкү учурда коюлат:

- эгер кетирилген каталар окуучунун чыгарма боюнча талап кылынган билимдерге ээ болбогонун көрсөтсө.

ЭСКЕРТҮҮ: Мугалим окуучулардын физикалык өзгөчөлүктөрүнө көңүл буруп, айрым балдар анча олуттуу эмес каталарга жол берген учурда баасын төмөндөтпөөгө тийиш. Анча олуттуу эмес каталар үн (добуш) чыгаруунун кемчиликтери катары каралышы керек.

Технология сабагынан баалоо нормалары:

“Технология” предмети боюнча баалоо предметтик стандарттын талаптарына болгон окуучулардын даярдыгынын деңгээлинин туура келишин аныктайт. Окуучулардын даярдыгын баалоо критерийлерине төмөндөгүлөр кирет :

- жалпы даярдыгы, жумушчу ордун уюштуруу, илимийлүүлүк, технологиялуулук жана материалды баяндоонун логикасы
- предмет боюнча программада каралган теориялык материалды кабылдоо деңгээли;
- күндөлүк тапшырмаларды, практикалык иштерди, көнүгүүлөрдү аткарууда теориялык билимдерин колдонуу жөндөмү;
- технологиялардын жана даярдоонун этаптарынын, убакыттын нормаларын сактоо, технологиялык операциялардын жана ыкмалардын сапаты;
- санитария, гигиена, коопсуздук техникасынын эрежелерин сактоо.

Даярдык деңгээли баллдар менен өлчөнөт: 5 – «эң жакшы»; 4 - «жакшы»; 3 - «канааттандырарлык»; 2 – «канааттандырарлык эмес».

“5” («эң жакшы») деген баа окуучуга төмөнкү учурда коюлат:

- даярдыгы бар, эмгекти уюштуруунун илимий талаптарына ылайык жумушчу ордун уюштурган; түшүнүктөр аппараты менен колдоно алат, материалды технологиялык жактан сабаттуу негиздүү түшүндүрүп бере алат;
- технологиялык жабдыктарды эксплуатациялоо жана оңдоо боюнча негиздүү билим жана жөндөмдөрдү көрсөтөт;
- буюмду жана буюмдун сапаты менен кооздолушунун талаптарына, атына, эскизине, техникалык сыпаттамасына, даярдоо технологиясына, санитардык-гигиеналык талаптарга ылайык буюмду сунуштайт;
- практикалык ишти санитария, гигиена, коопсуздук техникасынын талаптарына ылайык аткарат.

“4” («жакшы») деген баа окуучуга төмөнкү учурда коюлат :

- даярдыгы бар, жумушчу ордун уюштурууда ката кетирет, бирок аларды оңдойт; материалды түшүнүктөр аппаратын колдонуу менен баяндайт; жоопто бироз ката кетирет, бирок аларды оңдойт; өзүнүн ой пикирлерин ишенимдирлик эмес негиздейт;
- технологиялык жабдыктарды колдонуу боюнча өз билим жана жөндөмдөрүн көрсөтөт;
- атына, нормативдик жана технологиялык талаптарга жооп берген буюмду сунуштайт;
- практикалык ишти санитария, гигиена, коопсуздук техникасынын талаптарына ылайык аткарат.

“3” («канааттандырарлык») деген баа окуучуга төмөнкү учурда коюлат :

- даярдыгы бар, жумушчу ордун уюштурууда ката кетирет; негизги билими бар жана теориялык жоболорду түшүнөт, материалды түшүнүксүз айтып берет жана түшүнүктөргө аныктама берүүдө так эместиктерге жол берет; өз ой пикирлерин ишенимдирлик негиздей албайт жана мисал келтире албайт, материалды айтып берүүдө ырааттуулукту бузат.;
- технологиялык жабдыктарды травмага алып келбегендей эксплуатациясынын принциптерин бузуу менен колдонот;
- атына жараша, нормативдик жана технологиялык талаптары бузулган буюмду сунуштайт;
- практикалык ишти санитария, гигиена, коопсуздук техникасынын талаптарын айрым бузуулар менен аткарат.

“2” («канааттандырарлык эмес») деген баа окуучуга төмөнкү учурда коюлат :

- даярдыгы жок, жумушчу ордун уюштура албайт; суроонун теориясынын көп бөлүгүн билбейт, аныктамаларды берүүдө маанисин өзгөртүп жиберет; материалды баш аламан, ишенимсиз айтып берет, бир катар кептик ката кетирет;
- технологиялык жабдыктарды травмага алып келгендей эксплуатациясынын принциптерин бузуу менен колдонот; же аны эксплуатация кылуу тууралуу көндүмдөрү жок;
- долбоордун темасынын атына, нормативдик жана технологиялык талаптарына туура келбеген буюмду сунуштайт (же буюмду сунуштабайт);
- практикалык ишти санитария, гигиена, коопсуздук техникасынын талаптарын травма алуу коркунучу бар одоно бузуулар менен аткарат.

Токтогул атындагы №6 орто мектебинин башталгыч класстарынын жазуу жумуштарын баалоонун нормалары

1. Сөздүк жат жазууну өткөрүүдөгү сөздөрдүн болжолдуу саны : 2- класста 10 сөздөн 15 сөзгө чейин , 3 – класста 15 сөздөн 20 сөзгө чейин , 4- класста 20 сөздөн 25 сөзгө чейин болот .

2-4 – класстарда өткөрүлгөн сөздүк жат жазууга төмөндөгүдөй баа коюлат :

- “5” деген баа сөздүк жат жазууда ката жибербесе коюлат;
- «4» деген баа жат жазууда бир ката жиберип , бир оңдоо киргизилсе коюлат;
- «3» деген баа жат жазууда эки ката жиберип , бир оңдоо жиберилсе коюлат ;
- «2» деген баа жат жазууда үчтөн бешке чейин ката жиберилсе коюлат;
- «1» деген баа жат жазууда алты , же андан ашык ката кетирилсе коюлат.

2-4- класстарда текшерүү жумуштарын алганда грамматикалык тапшырмалар кошо берилсе , анда 35-40 мүнөт убакыт талап кылынат .

“5” деген баа орфографиялык жагынан ондолбогон жана ката кетирилбеген жат жазууга коюлат . Жазуу жумушу ачык так , каллиграфиялык жагынан болгон талапка жооп бериши зарыл . Ошондой эле түшүрүлгөн тамга өз ордуна коюлса жана ачык так жазылбаган тамга бир жолу эле оңдоого жол берилет .

“4” деген баа жат жазууда 2 орфографиялык (фонетикалык графикалык) жана 1 пунктуациялык , же болбосо 1 орфографиялык , 2 пунктуациялык ката кетирилсе коюлат . Иш таза аткарылса, бирок каллиграфиялык жактан анча одоно ката кетирилбегендиги эсепке алынат . Ар кандай мүнөздөгү бир жолку оңдоого жол берилет.

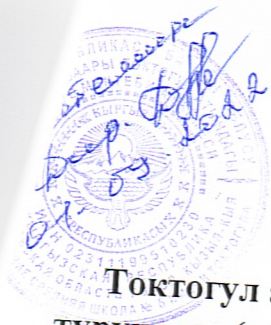
“3” деген баа жат жазууда 3 төн 5ке чейин орфографиялык ката кетирилсе коюлат . Мында каталардын төмөндөгү варианты жиберилиши эсепке алынат: жат жазууда 3 орфографиялык жана 2-3 пунктуациялык, же 5 орфографиялык , 1 пунктуациялык каталардын жиберилиши да мүмкүн . “3” деген баа баа коюуда мындай өзгөчөлүктөр да эске алынат .

“2” деген баа жат жазууда 5-7 орфографиялык ката кетирилсе коюлат . Булганыч жана каллиграфиялык өлчөмдөн бир топ четтеп кеткен мүчүлүштөр да эске алынат .

“1” деген баа жат жазууда 8 ден ашык орфографиялык ката кетирилсе коюлат .

Туура жана көркөм окуунун баяндамасы

Класс	I жарым жылдык	II жарым жылдык
1	Сөздөрдү жана муундарды так айтып , туура жана муундап созуп окуу .	Сөздөрдү толук , туура окуу. Көп муундуу сөздөр муундап окулат .
2	Логикалык басымды сактоо менен сөздөрдү туура окуу .Көп муундуу сөздөрдү муундап окуу.	Окуу темпин, интонацияны, үндүн тонун (катуу –акырын) сактоо менен сөздөрдү туура окуу .
3	Логикалык басымды , тынымды , сактоо менен сөздөрдү үндүн бийиктигине (катуу-акырын) жана интонациясына жараша туура окуу .	Окуу ылдамдыгын жана көркөм окуусун толук , туура окуу. Сүйлөмдөрдүн түзүлүшүнө ылайык интонацияны тандоо ,мындан тышкары логикалык басымды,тынымды үндүн бийиктигин (катуу-акырын) сактоо.

Токтогул атындагы №6 орто мектебинин башталгыч класстарынын баяндоо түрүндөгү (сүрөттөө) текстти окуу жана окуп түшүнүүнү баалоонун критерийлери

Критерийлер	Үлгүлүү деңгээл	Жетиштүү деңгээл	Жетишүү эмес деңгээл
1. Чыгарманын (бөлүктөрүн) негизги кырдаалын толугу менен көрсөтүү	1. Окуучу өз алдынча схеманын бардык бөлүктөрүн негизги мазмунуна дал келтирип толтура алат .	1. Окуучу мугалимдин бир аз жардамы менен сүрөттөөнүн негизги мазмунуна ылайык картанын бардык бөлүктөрүн толтура алат .	1. Мугалим жардам бергенине карабастан окуучу чыгарманын негизги мазмунуна ылайык картанын айрым гана бөлүктөрүн толтурат.
2. Тексттин Мазмунуна дал келиши	2. Окуучу өз алдынча 1) Сүрөттөлүүчү объекти атай алат ; 2) Сүрөттөлүүчү объекттин бардык белгилерин атап бере алат ; 3) Тексттеги сүрөттөөнүн негизги оюн таап айтып бере алат .	2. Окуучу деңгээлдин күтүлүүчү жыйынтыктарын мугалимдин бир аз жардамы менен көрсөтүп бере алат (мугалим багыттоочу суроолорду берет) ЖЕ БОЛБОСО биринчи , учунчу талаптарды жана экинчинин айрым бөлүктөрүнүнүн жетишкендиктерин ӨЗ АЛДЫНЧА көрсөтүп бере алат.	

Токтогул атындагы №6 орто мектебин башталгыч класстарынын чыгарманан картасын кандай критерийлер боюнча баалайбыз?

Биринчиден картанын бардык бөлүктөрүнүн толук толтурулушун карайбыз. Экинчи критерийде чыгарманын мазмунуна дал келиши, башкача айтканда бала картаны канчалык так жана туура толтура алганын, ошону менен бирге окуучунун толтуруу процессинде канчалык даражада өз алдынча иштегенин карайбыз. Ошон үчүн мугалим окуучуга жардам бере турган болсо аны форманын тиешелүү графасына белгилеп кетуусу керек.

Окуу жана окуп – түшүнүүнү баалоо критерийлери

Критерийлер	Үлгүлүү деңгээл	Жетиштүү деңгээл	Жетиштүү эмес деңгээл
Чыгарманын негизги мазмунуна дал келиши	<p>1. Окуучу ӨЗ АЛДЫНЧА картанын бардык бөлүктөрүн чыгарманын негизги мазмунуна ылайык толтурат</p> <p>2. Окуучу өз алдынча :</p> <p>1) чыгарманын негизги каармандарын атайт;</p> <p>2) окуядагы болгон кырдаалдарды сүрөттөйт (маанилүү бөлүктөрдү, нерселерди, мезгилин ж.б.);</p> <p>3) чыгармадагы негизги окуяларды атайт;</p> <p>4) чыгармадагы болгон окуянын себептерин атайт;</p> <p>5) окулган тексттен сөздөрдү жана сүйлөмдөрдү колдонот;</p> <p>6) чыгарманын жанрын аныктайт.</p>	<p>1. Окуучу өз алдынча картанын бардык бөлүктөрүн чыгарманын негизги мазмунуна ылайык мугалимдин БИР АЗ ЖАРДАМЫ менен толтурат.</p> <p>2. Окуучу мугалимдин БИР АЗ ЖАРДАМЫ менен күтүлүүчү жыйынтыктарды үлгүлүү деңгээлде көрсөтөт (Мугалим багытоочу суроолорду берет)</p> <p>3. Же алты талаптын ТӨРТ талабынын жетишкендиктерин өз алдынча жана туура көрсөтө алат.</p>	<p>Окуучу МУГАЛИМ ЖАРДАМЫ МЕНЕН БИР АЗ ЖАРДАМЫ менен чыгарманын негизги мазмунуна ылайык толтурат.</p>